

40720

kat.komp.

I

Mag. St. Dr.

P

Feol. 5465.

3/6

9

12

12

12

6

60

15

2

30

KAZANIE

W DZIEŃ PAMIĄTKI ELEKCJI

NAYIAŚNIEJSZEGO

STANISŁAWA AUGUSTA

KROLA POLSKIEGO

O USZANOWANIU KRÓLA IAKO KRÓLA

• KOCHANIU KRÓLA IAKO DOBREGO OYCZYŹNY OYCA

Pod czas Wotywy Solennéy w Kollegia-
cie Lubelskiéy w przytomności Nay-
iaśniejszego Trybunału i Wielu
Przezacnych Gości

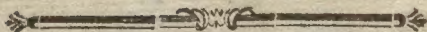
Przez J. X. Benedykta Józefa CZATKOW-
SKIEGO Kaznodzieję téż Kolegiaty

M I A N E.

Dnia 7. 7bris Roku 1787.

JAGIELLOŃSKA

w LUBLINIE.

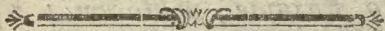
w Drukarni J. K. Mei XX. Trynitarzów.

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

JJ. WW. PANOWIE i DOBRODZIEIE.

OBraz dobrego i cnotliwego Obywatele nayiasniey wydatący się w szanowaniu Monarchów i w kochaniu troskliwych o dobro Ojczyzny Ojców; koniecznie w Świątyni serc Waszych bydz powinien złożony.

Wy to bowiem Przechacni Oboygga Stanu Sędziowie, wyborem tych w Ojczyźnie iesteście Mężów, w których sercach nayszlachetniejsza krew nayzacnieyszych w Narodzie całym Przodków Waszych, dla miłości Królów, i dla miłości Ojczyzny zbudowała wspaniały Oltarz, na którym Wy teraz ofite, bez oszczędności majątku i zdrowia, dla miłości Monarchy swego, i dla miłości Współ-Braci czynicie Ofiary.

Na

Na tym więc drogim Ołtarzu
serc Waszych, gdzie bez ustanku
miłość Króla, i miłość Ojczyzny
goreie; wszakże nayprzywoiciey zło-
żyć to Kazanie, w którym i z po-
budki Wiary, i z pobudki Religii;
u Błagalni Pana Zastępów, z mieysca
prawdy ogłosiłem dla każdego Oby-
watela nieuchronny obowiązek: sza-
nować Króla, iako Króla, kochać
Króla, iako dobrego Ojczyzny Ojca.

Poznać Król mądry, najlepszy
Ojciec Ojczyzny, zaświadczy Naród
cały, iak dokładnie dopełniacie oba-
wianku tego. Widzi przezorne oko
łaskawego Monarchy w sercach Wa-
szych ku Osobie swoiey, w naywyż-
szym poważeniu, wierną i grunto-
wną miłość, i z tey ci to przyczyny,
o iak się cieszy Król dobry! że do
czynienia Sprawiedliwości, wybrał
tych Mężów; którzy naydokładnięy
kierując Sprawiedliwości styrem, za-
właszczyli sobie u całego Narodu głos
sprawiedliwych Sędziów, zabezpie-
czyli

czyli swojemu Monarsze Obywatelów
miłość, zaszczyt Oyczyźnie, a spo-
koyność Spółeczności.

Ten to iest istotny Charakter
Nayiasnieyszego Trybunału Koron-
nego w Roku 1787. i ten zaszczyt
nayszczególnieyszy Krzyża i Laski,
że i wybornie skutecznąą żądania
Monarchy, i potrzeby Oyczyzny, i
uszcześnieście Obywatelów. W ca-
łym więc Narodzie terażnieyszy Try-
bunał zawieczni sobie nieśmiertelną
pamięć, następne wieki nie przesta-
ną wielbić tych Imion wielkich, któ-
re w tym Roku Nayiasnieyszy Try-
bunał składaia.

Przym więc NAYIASNIEYSZY
TRYBUNAŁE, przyimięcie Oświece-
ni Patryotowie, sercu Waszemu sza-
nującemu i kochającemu Mądrego
Króla, należącą się odemnie daninę,
niech to szczupłe dzieło upoważnio-
ne nayzacnieyszymi Imionami, Wa-
szemi, znajdzie u Was obronę prze-
ciwko

ciwko zawistnym ustóm. Wy zaś PP.
choć iaką w swym Kaznodziei po-
strzeżecie słabość, nad tym co bydz
może dobrego, zastanówcie myśl swo-
ię, mnie zaś w łaskawych umieście
względach, który z wysokim sza-
cunkiem iestem:

N A Y I A S N I E Y S Z E G O
T R Y B U N A Ł U K O R O N N E G O

JJ. WW. Panów
obowiązany, nay-
niższym Sługą

X. Czaykowski.

I M P R I M A T U R.

Die 15. Septembris 1787.

J. J. LENCZOWSKI Episcopus
Abder: Suffr: & Official: General:
Lublinensis. mpp.

JASNE WIELMOZNI DEPUTACI

NAYIASNIEYSZY TRYBUNAŁ SKŁADAJĄCY

- J. W. Jmc Xiadz Józef ROKOSSOWSKI,
Kan: Gniezn Archi-Diakon Szrem: Offi-
ciał Generalny Poznański PREZYDENT.
J. W. Jmc Pan JAN NEPOMUCEN MAŁA-
CHOWSKI Staro: Opoc: MARSZAŁEK.

COLLEGIUM DUCHOWNE

- z *Kapituły Krakowskiéy* JW. JX. Bernard
NIEGOLEWSKI Opat Klaustralny Jędrze:
z *Kujawskiéy* JW. JX. Michał LENCZOWSKI
Kanonik Kiiowski.
z *Poznańskiéy* JW. JX. Stanisław MORAW-
SKI Kanonik Poznański.
z *Plackiéy* JW. JX. Jozef SOSNKOWSKI O-
pat Klaustralny Czerwiński.
z *Łuckiéy* JW. JX. Jozef UMINSKI Kanonik
Łucki.
z *Chełmskiéy* JW. JX. Antoni PRZEDWO-
LEWSKI Kanonik Chełmki.
z *Kijowskiéy* JW. JX. Woyciech WYBRA-
NOWSKI Kanonik Kiiowski.
z *Kamienieckiéy* JW. JX. Roch KWASNIEW-
SKI Scholastryk Chełmki Kanonik Ka-
mieniecki.

COLLEGIUM SWIECKIE

- z *Województwa Poznańskiego* JW. JP. Fe-
licyan NIEGOLEWSKI Starosta Pobiedzi:
z *Województwa Sandomirskiego* JW. JP. An-
toni Mikułowski Pisarz Ziemi Radomki
A2 z *Woje-*

- z *Województwa Kaliskiego* JW. JP. Józef WILKONSKI Kasztelanic Krzywiniński.
- z *Województwa Gnieźnieńskiego* JW. JP. Sylwer: ZAKRZEWSKI Pisarz Grodzki Kościański.
- z *Województwa Łęczyckiego* JW. Jakób: TRZCINSKI Łowczy Brzeziński
- z *Województwa Brzeskiego Kijowskiego i Jnowrocławskiego* JW. JP. Adam SŁUBICKI Łowczy Brzelki Kuiański.
- z *Wdztwa Kujawskiego* JW. JP. Narcyfs POPIŁ Miecznik Owrucki.
- z *Ziemi Dobrzyńskiej* JW. JP. Wincenty PA-PROCKI Chorąży Kawaleryi Narodowej
- z *Wdztwa Ruskiego Ziemi Chełmskiej* JW. JP. Kaletan ŁOPUSKI Szambelan J. K. M.
- z *Wdztwa Wołyńskiego* JW. JP. Stanisław. ROHOZINSKI Chorąży Trembowelski.
- z *Wdztwa Podolskiego* JW. JP. Jan SWIEYKOWSKI Kasztelanic Kamieniecki.
- z *Wdztwa Lubelskiego* JW. JP. Woyciech SUCHODOLSKI Szamb: J. K. Mci
- z *Xięstwa Mazowieckiego z Ziemi Łomżyńskiej* JW. JP. Tomasz KLICKI Woyłki Łomżyński i Sędzia Grodzki Ostrołęcki.
- z *Ziemi Różańskiej* JW. JP. Tomasz JABLONSKI Skarbnik Łomżyński.
- z *Województwa Podlaskiego z Ziemi Drohic:* JW. JP. Franciszek ZALESKI Sę: Z. Dro:
- z *Województwa Rawskiego* JW. JP. Dyonizy ŁĄCZYNSKI Porucznik Gwar: Pieszcy K.
- z *Województwa Bractaw:* JW. JP. Andrzej JANCZYNSKI Podstoli Kołomyi: i Sędzia Grodzki Lubelski
- z *Województwa Czerniechów:* JW. JP. Piotr SKAPSKI Komor: Gran: Włodzimirski.

Venerunt universæ Tribus Israël in Hebron
dicentes, ecce nos os tuum & caro tua sumus,
dixit Dominus ad Te tu pasces Populum
meum, & tu eris Dux super Israel.
Venerant quoque & Seniores unxeruntque
David in Regem super Israël. II. Reg: Cap: 5.

*Zgromadziły się wszystkie Pokolenia Izraelskie
w Hebronie do Dawida iednostaynym
wykrzykuiąc głosem, oto my kość tu oia i
ciało twoie, Ciebie Pan wyznaczył za Wło-
dza Izraelowi - Zgromadzili się też i Prze-
dnieysi z Lodu Izraelskiego i pomazali Da-
wida za Króla nad Izraelen.*

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

NAYCELNIEYSZY WYBORZE PRZEZACNYCH MEZÓW.

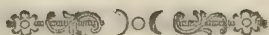
Już to Rok Dwudziesty Czwarty iako
podobny glos y takowe Ust Polskich,
radośne okrzyki w Dzień niegdyś Dzi-
sieyszy słodkim i miłym Powitrze na-
pełniały brzmieniem, aż samego prawie
tykały się Nieba. *Tu pasces populum tuum,
tu eris Dux super Izrael.*

Temi

Temi to właśnie słowy na wolne o-
branie Naywyższey Władzy która przez
nie mały Lat szereg Czudzoziemską
zdobiła Osobę. dziś zgromadzone Po-
kolenia Oyczyste, i Przednieysi Naro-
du Polskiego Panowie z pomiędzy nie-
zliczonych Mężow na iednego szczęśli-
wie Nam bodayby wiak naydłuższe
Lata Panującego STANISŁAWA AUGUSTA
zgodnie w zupełney wołali radości, oto
my kość twoia i ciało twoie, oto Ty
na łonie iedney co i my wychowany
Oczyzny, Ty więc iey bądź Oycem,
Ty bądź nad Polskim Narodem Królem.
*Venerunt quoque & Seniores, unxeruntque
David in Regem super Israh.*

Sami wyznaycie PP. iako to wielki
w ów Dzień, o Dniu długo pożądaney,
Król Królów nad Narodem Polskim oka-
zał troskliwey opieki dowód, kiedy ie-
dnocząc zgodnie Serca na wybranie do
Korony Polskiey STANISŁAWA AUGUSTA
przez wyniesienie Osoby Jego do Tro-
nu, przywrócił jasność Tronu, ozdobę
Oczyzynie, zaszczyt Polakom. teć to
bowiem

bowiem a nie inne po złożeniu w Ręce
STANISŁAWA AUGUSTA Królewskiego
Berła, wszędy dały się słyszeć głosy.
*Tu gloria Jerusalem, tu latitia Israel, tu
honorificentia Populi nostri (a).*

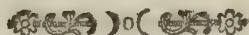
Alboż to PP. Tron Polski Przodków
naszych męstwem, Fortuną, Krwią, i
życiem dla samych umocniony Reda-
ków nieciemnił jasności swej? kiedy
przez ciągłą dni Liczbę nie Narodo-
wego piaśtował Pana. *Hareditas nostra
versa est ad alienos: - Pupilli facti sumus absq;
Patre (b)* tak długo z Jeremiaszem na-
rzekali Przodkowie nasi.

Alboż i Ojczyzna nasza wielkością
sławy z Rządu i Panowania Królów Po-
laków dziwiąca Świat cały, mało po-
zbyła się ozdoby? kiedy długo nie wła-
snych Synów Koroną swoją, ale postronne
wieńczyła Czola, utyskując na to z Jza-
iaszem Prorokiem. *Nunquid non Principes*

mei

(a) *Judit: 15.* (b) *Jerem: Lamen: 5.*

mei Reges sunt (c) Czyliż to moi Synowie moi Xiążęta nie mogą bydź Królami.

Alboż i Polacy Narod od upokorzonych niegdy sąsiadów nazwany pyśnym i zuchwałym dla tego, że panować nawykł, a upodlić się nie umiał, mało utracili zaszczytu, kiedy iakoby z pomiędzy siebie żadnego Męża zdolnego do Panowania nie widząc, Cudzoziemców zapraszali do Rządu, żaląc się słowy Proroka, *Servi dominati sunt nostri* (d)

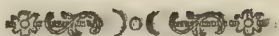
Prawdziwie PP. dziwiły się w zadumieniu postronne Narody, że Polacy, Polacy od samey Natury do Panowania ukształceni, Tron, Berło, Koronę, w Cudzoziemskie a ieszcze dobrowolnie oddawali Ręce. *Quomodo sedet sola Civitas facta est quasi Vidua, Domina gentium, Princeps Provinciarum* (e)

Skończyły się w Wieku Ośmiastym Dni omyłki *Vetus error abiit* (f) nadfzedł

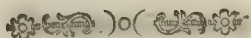
(c) *Isa: 10.* (d) *Lamen: 1.* (e) *Lamen: 1.*
(f) *Isa: 24.*

szedł Dzień, którego dziś Pamiątkę Wy
PP. Osoby nayzacznieysze w kraiu, Mę-
żowie do czynienia Sprawiedliwości
wybrani, Celu i składzie naywyższey
władzy, w okazały uświęcacie radości,
Dzień mówię, którego niegdyś Nayja-
śnieyszy STANISŁAW AUGUST, Polak od
Polaków obrany za Króla, w dostojno-
ści i przymiotach prawdziwie Króle-
wskich innym nie uступując Monarchom,
pierwszą Narodowi przywrocil Sławę
& *facta est lætitia in populo magna valde* &
aversum est opprobrium gentium (g) już te-
raz od Lat Dwudziestu trzech Tron
własnego piastuje Pana, Berło w Polaka
Jmieniu zmieszczzone, Korona zdobi
skronie własnego Syna *Vetus error abiit.*

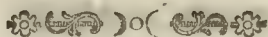
Daremnie więc Bracia nasi szukali
o podał do Panowania mądrych Augu-
stów, próżno występowali z Granic na
szukanie do Rządu łaskawych Trajanów,
ich troski i żądania zawodziły ich gdzie
indziej, w Oyczyźnie zaś Syn Oyczy-
zny

zny STANISŁAW AUGUST przewyższa
Mądrość Rzymskich Augustów i łaskawych Traianów, Majność Jego Świat
cały zadziwia, i łaskawości doznają
wszyscy, krócięć mówiąc: teraz na Tronie
Polskim Mądrość i łaskawość nie od-
stępnie panuje. *Veritas & Misericordia cu-*
stodiunt Regem, & roboratur clementia Thro-
ni ejus (h)

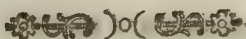
Tak jest PP. nie żałuje dotąd ani za-
łować będzie Ojczyzna, że Styr Rządów
swoich złożyła w Ręce STANISŁAWA AU-
GUSTA, bo przez Lat Dwaściecia trzy
ustawicznie doświadczają, iako delika-
tnemi kierowany sprężynami w pośro-
dku gwałtownych nawalnic i burzliwych
ze trzech stron wiatrów, ślad Mądrego
w najmniejszym ruszeniu okazuje Styr-
nika, i oto stara się usilnie, co jest naj-
lepszym dla Narodu Dobrem, co by po-
lepszyło Losu Ojczyźnie, co by przy-
wróciło pierwsze Królestwu Zaszczyty.
J któż więc w Narodzie całym tak mą-
drego

dręgo Króla z naygłębszym Majeſtatu
Jego uſzanowaniem i podległością czcić
jako Króla nie będzie? Kto tak troſkli-
wego Oycy o uſzczęśliwienie Oyczyzny
z oſobliwszą wdzięcznością kochać nie
zechce? Mnie ſię zdaie, że niegodzien
ten ſpołeczności z Ludzmi, kto tak mą-
dremu Krolowi winnego uſzczupła ſza-
cunku, kto tak dobremu nie wdzięczeń
Oyczyźnie Oycu.

Przezacni Panowie, wyborze Osób do
naywyżſzey w Narodzie Magiſtratury
wybrany, a dziś na podziekowanie Bogu
za zgodne niegdys obranie do Korony
Polſkiey STANISŁAWA AUGUSTA, w tęg-
tu zgromadzeni Świątyni, kiedy Wa-
ſza nieſkazytelna ſprawiedliwość tyle
przynosi pociechy dla dobrego Króla i
dla Dobra Oyczyzny, kiedy wy podey-
mując ſię na Urząd Sędziów inney nie
mieleſcie pobudki, nad iedyną miłość
Króla i miłość Oyczyzny, kiedy nad-
werezając ſiły, zdrowie i majątek dla
uſługi wſpoł Braci, zachowuiecie ſię w
Regułach Cnoty, poczciwości Sumnie-
nia

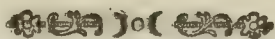
nia i Religii, kiedy w Waszych pracach i zaprzyśiężonych przed Bogiem dobrych Sędziów obowiązkach jest hasłem Honor Króla i Dobro Ojczyzny; nie inną zatym w Dzień Dzisiejszy pełny pociechy i radości, wziąć mi należy do mówienia Materyą, tylko przykładem Waszym wszystkich Serca, rozumu, i umysły zachęcić, pobudzić, owszem okazać każdemu nieuchronny obowiązek szanowania, podległości, i kochania dobrego Króla.

Pozwolicież mi PP. łaskawego w słuchaniu ucha, a ja nie tylko przed Wami, ale przed całym Światem mówić odważam się.

Winien Naród z najgłębszym uszanowaniem czcić Najjaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA iako Króla, nad tym uczynimy Uwagę Pierwszą.

Winien Naród z osobliwą wdzięcznością kochać Najjaśniejszego STANISŁAWA AUGUSTA iako dobrego Ojczyzny Ojca, to niech będzie Uwagą Drugą.

Szano-

Szanować, czcić Królow, iest to w Obywatelu każdym obowiązek naypiérwszy i nayscisleyszy.

Kochać z wdzięcznością dobrego Oyczyzny Oyca, iest to Cnota iedyna, i naychwałebnieysza.

Kto nie szanuje Króla iako Króla, iest nieprzyjacielem Boskiego Prawa.

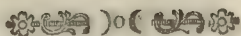
Kto nie kocha Króla iako dobrego Oyczyzny Oyca, iest nieprzyjacielem Oyczyzny.

Krótkie to będą Uwagi, w których Obywatel znajdzie naukę tyczącą się Honoru i Dobra Narodu, a Chrześcianin naukę tyczącą się Jego sumnienia, i zaślugi na Niebo.

Dopomóż mi tylko mówiącemu Królu Królów, naywiększego uszanowania, Chwały i kochania, godzien, za pomocą Twoią Królowa Korony Polskięy Nayświętsza MARYA Panno.

CZĘSC

CZĘŚĆ PIERWSZA.

NIKT mi téy nie zaprzeczy Prawdy, że BOG sam jest stanowicielem Królów, On sam przeznacza Mężów do Tronu, On jest głową wszelkicy władzy i panowania, na Ziemi, iak nauczą Apostoł. *Caput omnis Principatus & potestatis.* (i) Naywyższy Mądrości Duchem tohną zawsze Królów. Usta: *Per me Reges regnant, & per me Principes imperant.* (k) Mądrość, wipaniałość, Rada i siły, wszak to są własności wielkich Monarchów, to wszystko z Udziału samey Wszechmocności początek bierze. *Meum est consilium, mea est fortitudo, mea est prudentia* (l)

O iakoż więc w Osobach Królów znajduie się Powaga, kiedy to oni na Ziemi Rząd, Panowanie, i władzę samego zastępują Boga, kiedy Jch Wszechmocność zawsze pilnuie. *Non est potestas nisi à Deo.* (1) Jządci to obowiązek nayscisley-
fzý

(i) *ad Rom: C. 15.* (k) *Prov: Cap. 8.*

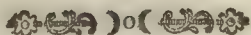
(l) *Ibid: (1) Ibid: (1) ad.*

czy szanowania Monarchów, winien więc
PP. Narod Polski z naygłębszym uzano-
waniem cześć, poważać STANISŁAWA AU-
GUSTA iako Króla, bo On iako i inni
Królowie Rząd Panowanie i Władzę sa-
mego zastępuje Boga, bo Jego iako in-
nych Monarchów Wszechmocność pil-
nuie i strzeże; i toć to jest przyczyna,
dla której należy mu się iako Królowi
naywyższa Cześć i uszanowanie. Po-
mówmyż o tym obfzerniey, bo to jest
szczegulnieyszym dowodem pierwszey
odemnie założonéy Prawdy.

Władnym stworzeniu tak iasno, tak
doskonale, nie ukazuię się Panowanie
Wszechmocności na Swiecie, iako w
Osobach Monarchów. Bóg światobliwie
straszny, ten sam postrach piętnuie na
Sercach Poddanych ku Maiestatom i
Tronom.

Jle razy bowiem Prawica Wszechmo-
cnego chce pokazać swoią na Swiecie
potęgę, używa za narzędzie Monarchów.
Jeżeli ich wysyła na zniszczenie przenie-
wie-

wierzonych sobie Narodów, Duch Jego
Pański piasztuie ich zdrowie, ożywia mę-
stwo, a Serce nieprzyjaciół napelnia
trwogą. *Ego ante te ibo & gloriosos terræ
humihabo* (m)

My kiedy bitnieysze i licznieysze
Pulki przed małą Woyska pierzchaiają
garstką, sztuce, męstwu przypisuiemy
Rycerzów, mylemy się; dzielność to
mocy Boskiej pilnująca dobrych Kró-
lów, miesza szyki, i zawstydzia ich nie
przyjaciół, w którą dufali potęgę. *Miscuit
in medio ejus Spiritum vertiginis* (n) Ta moc
wiekowładney Ręki zawsze była przy
Królach Polskich, a osobliwie z Janem
Sobieskim rozpraszała niezliczone Po-
hańców gminy, ta moc Boga okazała się
w Królu Dawidzie, kiedy tryumfuujących
w Męstwie Goliata Filistynów zwycię-
żył. *Tu venis ad me cum gladio & hasta &
clypeo, ego autem venio ad te in Nomine
Domini exercituum.* (o)

My

(m) 2. Reg: C. 9 (n) *Isaia Cap: 7.*
(o) 1. Reg: C. 17.

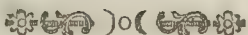

My, kiedy złośliwe umowy, buntownicze Rady, roziątrzone Serca przed wzrokiem pierzchaia Monarchów, bezskuteczne, bezsilne, i rozprószone zostaią, przyznaiemy to przezorności dowcipney, nie PP. Mądrość Boga strzegąca Królów miesza zuchwalne spiski, niszczy zarádliwe Rady, rozprasza złośliwe podstępny, łagodzi albo zawstydzia, a czasem poniża krnąbrne Serca. *Dominus dissipat consilium, reprobata consilia Principum* (p)

Tey to troskliwey Wszechmocnego Opieki doznał nad sobą Król Dawid, iego to moc niestworzona broni od Saulowych pocisków, iego we wszystkich przeciwnościach, we wszystkich zamierzaniach Królestwa, we wszystkich na Tron iego i życie zasadzkach, a co nayżałośnieysza uczynionych od Osob krwią blisko złączonych, przy życiu i Królewskiej utrzymuie powadze. Jako się sam

B

temi

temi zaświadcza słowy. *Protektor meus
in Ipso speravi, qui subdit populum meum
ub. me. (q)*

PP. Któż na dowód Boskiej władzy
na ziemi największego godney szacun-
ku, więcej nad Dawida, od nieskończony
Dobroci doznał łaskawych wzglę-
dów, jeżeli nie Najjaśniejszy STANI-
SLAW AUGUST?

Któregoż na świecie z Królów, na
dowód, że z Woli Naywyższego panuje
na świecie, tak Boskie ukochało Serce,
jak STANISŁAWA AUGUSTA?

Któryż Monarcha w tak wielkich
niebezpieczeństwach życia i zdrowia, w
tak wielkich przeciwnościach upornego
szczęścia, większey nad STANISŁAWA
AUGUSTA i troskliwszey, od Wszechmo-
cnego doznał Opieki? Ja tu ustom mo-
im nakazuję milczenie, ale Wy fami
PP. wierni zawsze i kochający zawsze
swoiego Monarchę przyznacie, że Naj-
jaśniey-

iaśniejszy STANISŁAW AUGUST z podobnym sobie w łagodności i w dobroci Panowania Dawidem Królem, sprawiedliwie uzalić się może. *Qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum,* (r) Ci którzy przedtym moiego pilnowali życia, z nieprzyjawni mnie w ukryte wchodzą rady. Wy mówię PP. przyznacie: że Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST słusznie z tymże Dawidem przed całym Narodem zażkarzyć się powinien. *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique, & si is, qui oderat me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo, tu vero homo unanimes-notus meus, qui mecum dulces capiebas cibos* (s) Toż ia dopiero mówię: że Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST, Ramieniem Wszechmocnym, tyle razy i w tak silnych niebezpieczeństwach, przy zdrowiu i życiu ocalony, z Prorokiem zawołać może: Królu nieśmiertelny poznaię, że w przed-

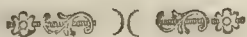
Bz

wie-

(r) Psal: 70. (s) Psal: 54.

wiecznych ułożeniach swoich mnie,
a nie kogo innego ulubieś Narodu
Polskiego ozdobić Koroną, boś nie
dopuszczył ucieszyć się nieprzyjaciółom
moim nademną. *Si hoc cognovi, quoniam
voluisti me, quoniam non gredetur inimicus me-
us super me.* (t) To ja powtórę mówię:
że Nayaśnieyszy STANISŁAW AUGUST
przed całym Narodem słowy Proro-
ka oświadczyć się może. *In Domino
meae sunt Justitia & imperium.* (u)
w Panu jest moja niewinność, w Panu
Panowanie moje. I tęć to niewinność
i dobroć Panowania poznawszy w fer-
cu moim o! wielki Boże (jest tu Głos
STANISŁAWA AUGUSTA) wyniosłeś mię
z pomiędzy moich Braci do Tronu Pol-
skiego, utwierdziłeś przed Obliczem
Twoim Panowanie moje. *Me autem pro-
pter Innocentiam suscepisti, & confirmasti me
in conspectu Tuo.* (w) I tać to Niewin-
ność i dobroć w Panowaniu Nayaśniey-
szego STANISŁAWA AUGUSTA, dokaże

tego.

(t) Psal: 40. (u) Psal: 21. (w) Psal: 40.

tego, że wkrótce zobaczycie Panowie:
Ad eum venient, & confundentur, qui repugnant ei (x)

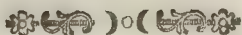
O! gdyby PP. w Narodzie naszym każdy ten Obywatel, co uszczupla winney podległości, czci i uszanowania Królowi iako Królowi, nad tym swe zuchwalne zastanowił myśli, że Królowie sąto Ręką Naywyższego utrzymującą na ziemi Jego Panowanie i władzę, że Królowie są Tłómaczami Naywyższego woli i Ministrami Boskiego na świecie rządu, wszedłby w głębią pokory, i z nachyleniem głowy rzuciłby się pod Tron na oddanie Królowi swemu powinney czci, uszanowania i chwaly. *Ad eum venient omnes, & confundentur, qui repugnant ei.*

Tak jest PP. Bytność nieskończona sama wyznaczaiąc na Tron Osoby, kładzie na Czołach piętno powagi swojej, i w troskliwey ma ich zawsze Opiece. *Cor Regis in manu Domini est. (y)* Sam

niemi

(x) *Isaia 45.* (y) *Prov. 4t.*

niemi władnąc, wszystkie Stany pod ich
władzę poddaie. *Omnis anima potestati sub-*
limiori sit subdita (z)

Bóg w Ręce Królów składając uszcze-
śliwienie Ludu, sam o ich stara się szczę-
ście, sam ich przed światem uwielbia.
Magnificans salutes Regis. (a) Bóg staran-
ności Monarchów zlecając potrzeby
Kraiu w trudnościach towarzyszących
z Jch władzą, przykrości Im słodzi.
Domine in virtute lactabitur Rex (b) Bóg
na koniec gdy trwałość w szczęśliwości
Poddanych gróntuie na Królewskich O-
fobach, sam za Rękoykę Główną ukoro-
nowanych miłosierdzie swoje stanowi.
Quoniam Rex sperat in Domino, in misericor-
dia Altissimi non commovebitur. (c) Słowem
mówiąc: calej powagi i panowania Bo-
skiego Chwałę, zaszczyt i ozdobę swych
na ziemi Rządów, w Królewskie składa
ręce. *Magna est gloria in salutari tuo, glo-*
riam & magnum decorem impones super
eum. (d)

O Na-

(z) *ad Rom: 13.* (a) *Psal: 17.* (b) *Psal: 20.*
(c) *Psal: 20.* (d) *Psal: 20.*

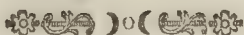
O Narody! a ośobliwie Narodzie Pol-
fki, Bóg sam wyznaczył Ci Nayiaśniej-
szego STANISŁAWA AUGUSTA za Króla,
i na Nim wyraził Obraz swej Powagi i
Władzy, i cóż Cię w całej Naturze od
ufszanowania winnego Jemu uwolnić
potrafi? Przedwieczna myśl Jego ulu-
biwszy, Tobie Go za Monarchę wyzna-
czyła, z pomiędzy innych Braci na Kró-
lewskim osadziła Tronie, zdrowia i
życia w tylu niebezpieczeństwach bro-
niła. *Elegit me Deus Israhel de universa Do-
mo Patris mei, ut essem Rex.* (e) Tak się
Naywyższemu podobalo, aby STANI-
SLAW AUGUST Panowaniem swoim oka-
zywał Panowanie Boga na ziemi. *Me-
misit Dominus, ut ungerem Te in Regem super
populum ejus.* (f) Mądrość to uczyniła
Boska, że Pokolenia Oyczyste, prze-
dnieysi Polscy Panowie, owszem cały
Naród, w dzień niegdyś dzisieyszy, ie-
dnoścaynemi głosy Królem Polskim o-
brali. *Uno corde erant, ut Rex fieret* (g)

O iakiegoż

(e) 1. Paral: 28. (f) 1. Regum: Cap. 15.

(g) 2. Reg: Cap: 11.

O iakiegoż więc godzien od Narodu uszanowania, a uszanowania takiego, iakiego Królom czynić Bóg nakazuje przez Kaznodzieję swiego. *In cogitatione etiam Regi ne detrahas, quia & aves Caeli portabunt vocem tuam.* (h) Ani nawet myślą nie uwłaczay powagi Królom, bo ptaki powietrzne objawią myśli twoie.

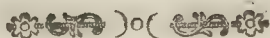
Panowie Przeżacni! Nayiaśnieyszy STANISŁAW AUGUST Król Polski, iako inni Królowie Panowaniem swoim okazuje Rząd, Panowanie i Władzę samego Boga na ziemi, Nayiaśnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA Ręka Wszechmocna pilnuie i strzeże, winien więc Naród z tey przyczyny z naygłębszym uszanowaniem czcić Go i poważać iako Króla, ten obowiązek poznaliśmy w pierwszym Punkcie.

Winien Naród z nayosobliwszą wdzięcznością kochać Nayiaśnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA, iako dobrego Oyczyzny Oycę, zachęćmyż się do tey Cnoty w drugim Punkcie.

W nie-

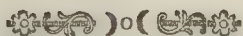
(h) *Eccl: 10.*

W nieuszanowaniu Królów poznaliśmy gwałcicieli Boskiego Prawa, poznamyż jeszcze w niewdzięczności nieprzyjaciół Ojczyzny.

CZĘŚĆ DRUGA.

Kochać nieobłudnie na znak wdzięczności troskliwego o uszczęśliwienie Ojczyzny Ojca, co to jest PP. ? Jakimto sposobem i w jakich okolicznościach tę tak konieczną powinność i wielką Cywilną okazać Cnotę ? Mnie się zdaie, na co i Wy przyśtaniecie, kochać Króla jako dobrego Ojca Ojczyzny, jest to nie czynić ani myśleć takiego, coby nie było godne wielkiego w samych nawet uciskach i nieszczęśliwościach Króla, potrzeba mówić zawsze to, coby było tłumaczeniem Serc oświeconych, kochających poznanań nayukochańszego Króla Mądrość, trzeba naprawić umysły zdrożne, zawstydząć Rady chytrności pełne, potrzeba obiaśnić błędliwy zapęd w samej szczęśliwości mieszający

fzaiący pokóy, trzeba pomnażać i zaszcze-
piać ufność nieznaiących swiego Do-
bra, trzeba słodzić przykrość Rządzcóm
i ciężar rządzonych.

Skróćmyż to wszystko i pytaymy
się znowu, co to jest kochać Króla, iako
dobrego Oyca Oyczyzny? jest to przy-
kładem Jego starać się o szczęśliwość
Oyczyzny, a mozeszże być Oyczyzna
przy kłótniach, nie zgodach i nienawi-
ściach szczęśliwą? kochać więc Króla,
iako troskliwego o uszczęśliwienie Oy-
czyzny Oyca, któż nie przyzna, że po-
trzeba z Nim zawsze iedno myśleć, zgo-
dnie, iednostaynie między sobą Dobru
Narodowi zaradzać? I toć to jest Cnota,
zgoda i iedność w naszym podobno u-
morzona Narodzie. I toć to jest Cnota,
bez którey upadają najmocnieysze Kró-
lestwa, i toć to jest Cnota, z którą ma-
le częstokroć. I bezsilne rozszerzają się,
ubogacają się Prowincye i Państwa, u-
ważmyż to obszerniey.

Zdanie to wszystkich Narodów
ztwier-

ztwierdzone doświadczeniem, że jednomyślność z Królem, a zgoda i miłość wzajemna, jest prawdziwą miłością Ojczyzny. Ona to tylko cafnąć może łakome Sąsiadów zamiary. Ona czyni Obywatelów mężnemi i cnotliwemi. Ona nie zabrania łożyć majątku, wylewać krwi, tracić życia dla ratunku nachyloney Ojczyzny.

Na to się zgadzaia podobnież wszystkie Narody, że nieufność dobremu Królowi, sprzeciwianie się Jego Rządóm dążącym do uszczęśliwienia Kraiu, oraz niezgody i nienawiści wzajemne, gubia męstwo w Obywatelach, Prawa bezkutecznemi czynia, nie cierpia dobroci Rządu, obalaia bezpieczeństwo Urzędowi, różnia spokoyność, psuia zgodne Serca, sprowadzaia niesławę na Naród. I proszę PP. w takowym Narodzie znajduieź się miłość Króla i miłość Ojczyzny? a możeż że bydź tam Ojczyzna szczęśliwą? Jednomyślność więc z Królem, zgoda i miłość wzajemna, jest prawdziwą szczęśliwością Ojczyzny. Jedno.

iednomyślnie więc z Królem pracować o
ulzczęśliwienie Narodu, zgodnie i bez
rozróżnienia wspomagać Ojczyznę, iest
to dopiero kochać z naysobliwszą
wdzięcznością dobrego Ojczyzny Ojca.

Czyli bowiem chciwy obszernych gra-
nic Sąsiad zamyśla skrzywdzić Ojczy-
znę, iednomyślność i zgoda nabawia
go strachem. *Concordia a finibus hostem
depellit.* Czyli wynikłe z iakowych
przypadków ubóstwo i niedostatek Oby-
watelów osłabia, iednomyślność i zgoda
ubogaca i możnym czyni Naród. *Con-
cordia auget opibus Regnum.* Czyli -los
przeciwny i zła niedola z dostatkw i
bogaństw obedrze Królestwo, iednomy-
ślność i zgoda wzajemna do pierwszey
piękności przyprowadza Królestwo. *Con-
cordia Regnum ornamentis illustrat* Jeżeli
Naród do obronienia granic, swoich
licznych niezdolny utrzymywać Puł-
ków, iedność i zgodne serca wnet li-
cznym i bitnym stają się woyskiem. *Con-
cordia plus quam arma valet.*

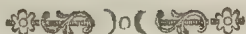
Uważ-

Uważmyż znowu okropne skutki, które niezgody wzajemne i nietrzymanie się jednomyślnie z Królem do Narodów wprowadza. Co męstwo Greków, siłę Rzymian, moc Kartagenczyków, do ostatecznego przywiodło upadku? jeżeli nie domowe niezgody i rokoszne przeciw Panującym myśli.

Tak jest PP. to wszystko, co przez tyle wieków te wspaniałe, bogate i mężne Narody mąciłem, wylewem krwi, i niezliczonych Obywatelów życiem, piękności bogactw i obszerności nabyły, ieden Katylla Buntownik, ieden Antonius Panowania chciwy, ieden Maryusz dla własnego interessu zniszczyli, spuściznę oddali. A tak czego wojska najsilniejsze, czego Rycerz najsilniejszy, czego długa i wielka wojna nad Grekami, Rzymianami, Kartageną, a nawet Węgrami nie potrafiła dokazać, tego wszystkiego niepodległość Królom, nieufność Ich Rządóm, tudzież niezgoda

i niena-

i nienawiść wzajemna potrafiła dokazać.
Divisum est cor eorum, nunc interibunt (i)

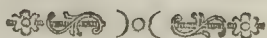
Przezacni Panowie! kiedy ja mówię,
w dowodzie, że iednomyślność i zgoda
Obywatelska sama tylko uszczęśliwia
Oyczyznę, iest rzetelną ku dobremu Oy-
czyzny Oycu miłością, nikt tu nie po-
winien pomyśleć, abym mówił i zachę-
cał do tey zgody i iednomyślności, któ-
rą mieli między sobą Synowie Jakóba
na zaprzękanie niewinnego Józefa, bo
takowa zgoda i iednomyślność, Natury
i Boskim zakazana Prawem, ani o tey
zgodzie, którą miał Absalon z Achito-
phelem, aby Dawida i Tronu, i życia po-
zbawić. *Irruemus super eum, in quocunq;
loco inventus fuerit, & operiemus eum. (k)*
Bo takowa iednomyślność i zgoda, o-
brzydła Naturze i Bogu swym sprawcom
wieczną hańbę i zgubę przyniosła. Ani
do tey zachęcam zgody, którą miał Pi-
łat dla przyjaźni Cesarza z żydami na
ukrzyżowanie Boskiego Syna. *Si hunc
dimittes*

(i) *Jsa: 9.*

(k) *2. Reg: Cap. 17.*

dimittes, non eris amicus Caesaris. (1) Bo takowa zgoda kryjąca w sobie potępienie, nauczyła świat cały, co to złość ludzka, zazdrość przeciwko niewinnemu, i przeciwko prawdzie dokazać potrafi. Ale mówię ja tu o zgodzie, która wypływa z nieskażonego i z nieprzeniewierzonego serca, ale mówię, że zgoda i iednomysłność, ta uszczęśliwia Oycyznę, która bierze początek z Cnoty, która się troszcze o powszechnę szczęśliwość, a nie o swoię prywatną, której celem Dobro Oycyzny, w naywyższym szacunku powaga Monarchy, której zamiar dopomagać, uikutecznić trofkiwe zamysły o uszczęśliwienie Oycyzny dobrego Oyca, mówię o tey zgodzie, i do tey iednomysłności zachęcam, która brzydzi się prywatą, nie zna ambicyi, nie lubi chciwości, nie cierpi złości i gniewu, i w takowym gatunku iednomysłność i zgoda iest prawdziwym uszczęśliwieniem Oycyzny, a
tym

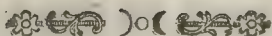
---

(1) *Joannis 1.*

tym samym nieobludnym kochaniem
dobrego Oycy Ojczyzny.

Czyli PP. w takim gatunku w Ojczyźnie naszej znayduie się zgoda? do Waszego Panowie oddaie rozsądku. Ja zaś mówię, że dożyliśmy tych wieków, w które sprzeciwienie się Panuiącej władzy, niesnaski i nienawiści do serc niektórych Obywatelskich wolny przystęp mają, podobno doczekaliśmy takowych czasów, w które nieosiągnięcie upragnionego Urzędu, omylne w jakim interessie nadzieie, nieuskućnienie wywyższenia swoich Kreatur, poczytuemy za publiczne Dobro, chciwość i zawziętość, za statyczne przyczyny, a tak omamiamy serca wierne, podległe Prawu i Maiestätowi, lżemy powagę Tronu, mieszamy spokojne umysły. I czegoż się spodziewać mamy? ieżeli nie upadek i zguba Narodu ostatnia. *Dis visum est cor eorum, nunc interibunt.* Już Bracia Nasi opłakuią skutki niezgody i nienawiści, niezgoda i nienawiść włożyła na nich pęta cudzoziemskich rozkazów,

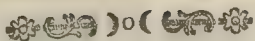

kazów, miłą i drogą wydarła im wolność, my ją podobno wnet utraciemy, niezgody i nienawiści wzajemne, niezaufanie dobremu Królowi, w niewolnicze okuią nas pęta. *Divisum est cor eorum nunc interibunt.*

O! gdybym PP. do tey tu Świątyni zwołać mógł tych wszystkich, co brzydką uwiedzeni prywatą i ambicyą, mieszaią spokojność, nieodplacają wdzięcznością, troskliwemu o Dobro Ojczyzny Królowi, nayprzód zachęcałbym Ich waszym PP. przykładem do kochania dobrego Ojczyzny Ojca, potym mówiłbym: niewdzięczniku nie zazdrość twojemu Dobroczyncy, odstap prywaty, zniż ambicyą, myśl wzajemnie o uszczęśliwienie Narodu z dobrze myślącym Królem, oddaway to uszanowanie jakieś powinien, roztrząsniy skrytości swoich zapędów, wezwiy rozumu i pamięci na pomoc, a ieżeli uczuiesz się winnym, niech prędka nadgroda wstydu i żalu będzie upokorzenia się twego owocem.

C

O wy

O! wy wszyscy, jeżeli się znajdziecie
na świecie, których nienawistne serca
i myśli zuchwale przeszkadzają troskli-
wym zamiarom i pracowitym usilowa-
niom o polepszenie szczęśliwości w Na-
rodzie dobrego Ojczyzny Ojca, gdybym
was do tej Świątyni mógł zwołać, spytał-
bym się was słowy Proroka. *Quæ est ista
fiducia, qua confidis, aut quo consilio vel forti-
tudine rebellare disponis, super quem habes fi-
duciam, quia recessisti a me.* (1) W kimże to
wy pokładacie nadzieję, albo za czyją
radą i meztwem dobrym zamysławicie
sprzeciwiać się Rządowi, oto w tych,
którzy was odbiegają iako pszczoły
kwiat, gdy z niego wyssą słodycz, iako
chałupki przy ogrodach, gdy owoce
z nich pozbiierają, i staniecie się po-
śmiewiskiem i urąganiem u nieprzy-
jaciół waszych. *Popule meus, qui te bea-
tum dicunt, ipsi te decipiunt, & viam gres-
sum tuorum dissipant* (m) Ten to głos

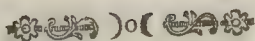
łączy

---

(1) *Isa: 56.* (m) *Isa: 3.*

A tak uważym proszę, czyż nie lepiej kochać dobrego Oycę Ojczyzny, i iednomyślnie o iey uszczęśliwienie starać się, sprowadzić na Naród i na Osoby własne Błostawieństwo, a niżeli karę i zemstę Boga?

Nayiaśniejszy Panie mogeż Twę dobroci dowodnieysze znaleźć świadectwo nad Serce Twoie? którego każdy Obywatel oświecony i zgodny dobroczynności doznaie? któż nie widzi, że Twoie Prawa, Twoie Proiekta, zmierzają zawsze do uszczęśliwienia Narodu?

O! Królu w dobroczynności niezmordowany prawdziwie na naysposobniejszy czas Narodowi od Opatrzności wyznaczony. Tak iest PP. dały Nam Nieba Króla mądrego, dała nam Opatrzność dobrego Ojczyzny Oycę, wszystkie Jego zamysły, wszystkie Jego chęci, wszystkie Jego starania do pomyślności Kráju i iednomyślności zachęcają Naród. *Via ejus, via pulchræ, & semita ejus pacificæ* (p)

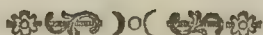
Jest on Królem, ale w ten czas tylko zdaie

zdać się panować, kiedy nad Sercami
krołuie, i kiedy widzi uszczęśliwioną
Oyczyznę, Sprawiedliwość i Mądrość o-
taczają Tron Jego, a czynności wszy-
stkie opowiadają ku Oyczyźnie miłość.

Człowiek mądry i dowcipny znaj-
duje u Niego szacunek, a wszyscy cno-
tliwi mają skład w Jego dobroczynnym
Sercu. Patrzże Narodzie! jakiego to
Bóg wybrał dla Oyczyzny Oyca. *Certe
videtis, quem elegit Dominus, quoniam non
sit similis illi in omni populo.* (q)

Ale na coż mi się przyda rozsze-
rzać z dowodami okazującemi Nayia-
śnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA do-
brym Oyczyzny Oycem? Czyliż Wy PP.
w obecności których mówię, niepoznaie-
cie nieukończonych chęci Jego zmierzają-
cych do uszczęśliwienia Narodu? Czy-
liż przez tyle lat niedoświadczacie Je-
go szczerości, dobroci, i prawdziwego
ku Oyczyźnie swojej przywiązania? Czy-
liż Wam tajne Jego Rady, Jego prze-
strogi, Jego układy ku pomyślności Kraiu?
Niechże

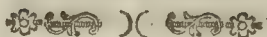
Niechże więc niespokoyne dusze nieumiejące odwdzięczać dobroci dobrego Oyczyzny Oyca, iedni ku Południowi, inni ku Północy, inni na Zachód swoje posuwają nadzieie. My zaś z radością przykładem i słowy wiernych Izraelitów Dawidowi, na zawstydzienie innych wołamy: Twoiemi jesteśmy zupełnie Nayiaśnieyszy STANISŁAWIE AUGUSTE. Serce, myśli, zdania, chęci iednoczemy z Tobą, pokóy Tobie, pokóy sprzyiającym Tobie, Ciebie bowiem Wszechmocność zawsze nieprześciane bronić i wspomagać. *Tui sumus o David! pax Tibi, pax adjutoribus tuis, Te enim adjuvat Deus tuus.* (r) Jeszcze raz na znak wierności dobremu Królowi oświadczyć się każdy Przechacny Obywatelu, słowy takóż Ludu Izraelskiego, statecznie przy Królu Dawidzie zostającego, zapędóm Absalona i złości świętokradzkiej sprzeciwiającego się. *Vivit Dominus, & vivit Dominus meus Rex, quoniam in quocunq; loco fueris Domine mi Rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus.* (s)

Tudzież

(r) 1. Paral: 12. (s) 2. Reg: 15.

Tudzież kiedy inni zrzekaia się Oyc-
czyzny, niedbaia o iey ufzcześliwienie,
tutaią się w innym dla szukania ia-
koweys pomocy Narodzie, Wy Przeza-
cni Panowie (o! gdybym mógł zawołać
na Naród cały) zaprzysięgajcie słowy
Dawida. *Si oblitus fuero tui Ierusalem,*
detur obliuioni dextera mea. Jeżeli zapo-
mnę o tobie Oyczyzno Jeruzalem mo-
ie, niech zapomni prawica ręki swoiey.
Adhaereat faucibus lingua mea, si non me-
minero tui Ierusalem, niech przyschnie
do ust ięzyk mój, jeżeli zapomnę o to-
bie, i jeżeli nad wszystkie pociechy mo-
ie niebędę przenosić twoiego szczęścia.
Si non proposuero Ierusalem in principio la-
titiae meae. (t)

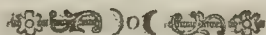
Przezacna Młodzieży Polska! losu
Oyczyzny, teć to codziennie powinnaś
czynić dobremu Królowi i Oyczyźnie,
i z takową przysięgą oświadczenia. Czas
by to już było nieszczęście Oyczyzny
swoiey poznać, a poznawszy, wyniszczyć
w sercu swoim nierządną miłość, a na
iey mieysce miłość Oyczyzny, szacunek
dobrego

dobrego Króla zaszcześcić. Czasby już załtanować się nad niedolą Narodu, a zważywszy prędko następujący Jego upadek, odstąpić Gotowalnic, które znie-
wieściałem czynią serca, porzucić utarcz-
ki z Płcią białą, która odwagę i zdro-
wy rozsądek traci, obrzydzić pijaństwo,
gry, które wyniszczaią majątek, a przy-
kładem Przodków swoich społobić w
poranku zaraz młodości Rozum, Serce,
bronić Króla, bronić Ojczyznę, bronić
życia i majątku Współ-Braci.

NAYIAŚNIEYSZY TRYBUNALE.

Nikt o tych prawdach Patryoty-
cznych ani lepiej przekonany, ani ko-
go doskonałej przekonać potrafi, nad
Was Przekacni Panowie.

Wy to naywyższą Władzą w Na-
rodzie upoważnieni, na dowód winnego
mądrymu Królowi ufzanowania, i na
dowód wdzięczności dobremu Ojczy-
zny Oycu, odstąpiliście wygod, nieśką-
piliście majątków, nieoszczędzacie zdro-
wia, niedbacie na nienawiść, którą na
Was sumienna Sprawiedliwość sprowa-
dza,

dzia. Cóż to jest? jeżeli nie miłość Ojczyzny, kochanie dobrego Króla, i upatrywanie pożyteczności Kraiowey.

Szczęśliwy jestem! że o uszanowaniu Króla iako Króla, i o ukochaniu Króla iako dobrego Ojczyzny Ojca dostało mi się mówić przed tak światłym, przed tak cnotliwym i w całym Narodzie poważnym Patryotą, to jest: przed Tobą J. W. Trybunału Koronnego Marszałku. Ty to ieden jesteś, Który z Krwi Przodków Twoich wzięłeś miłość ku Majestatóm, z któremi i Powinowactwem w swych Przodkach, i pobożnością oraz przyjaźnią uprzemą byłeś i jesteś złączony.

Dziedziczny to twej Cnoty widok dziś Obywatelstwu czynisz, kiedy otoczony Gronem najzacieńszych a szczerze przywiązanych do Tronu Obywateli, obchodziś radośnie Dzień Elekcji Monarchy Tego, Który szczególną przyjaźń, szacunek i miłość we wszelkich zdarzeniach dla Osoby twoiej ku podziwieniu wyświadcza, świadkiem jest tego w Świątyni Sprawiedliwości Twoja najwyższa Władza.

Ty

Ty to ieden, mówię: iesteś, którego wyfoka Cnota, nieposzlakowana w niczym Sprawiedliwość, a osobliwie miłość dobrego Króla i Ojczyzny, tak uiać potrafiła Obywatelskie Serce, że samo weyrzenie na Osobę Twoią, utrzymuje Ich w przywiązaniu ku Maieństwu, i zachęca ku dobru Narodu.

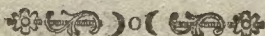
Znana jest wielkość Domu Twego Narodowi, Kościołowi, i Europie całej, znane jest cnotliwe i Obywatelskie Prządki Twoich i Twoie Serce przywiązane do Dobra Narodu i Maieństwu.

Już kilka wieków mia, a MAŁCHOWscy Pośrednikami bywali, i po dziś dzień są zgody, jedności między Narodem i Tronem. Małtek, Krew, życie poświęcić dla miłości Królów, i dla miłości Ojczyzny, to było nayszczególniejszym, i jest MAŁACHOWSKICH przymiotem.

Podaje tę prawdę, i podawać będzie następnym wiekom Ottomańska Porta, która na wspomnienie Imienia MAŁACHOWSKICH niżey, niżeli przed truną Machometa dumne schylając karki, naucza Potomków, że nikt lepiej nad MA-

ŁACHOW-

wakich nie sprzyiał Królom; nikt le-
piey nie kochał Oyczyzny. Te to są
należyte wielkiemu Imieniowi Twemu
pochwaly, które przyszłość w złotory-
tych Marmurach obszerniey dla podzi-
wienia i przykładu, swoim Wnukóm roz-
pisze.

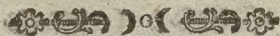
Ja zaś powtórnie mówię: szczęśli-
wy iestem, że o uszanowaniu mądrego
Króla iako Króla, i o kochaniu Króla,
iako dobrego Oyczyzny Oycą mówię
przed tak oświeconemi Mężami, tak
wiernemi swojemu Monarsze Obywate-
łami, których iedno słowo za temi rze-
czone Prawdami, zdolne będzie zawisłne
pogodzić serca, i utrzymać ich w kar-
bach posłuszeństwa, uszanowania i przy-
chylności ku Maieństawi, i ku Oyczy-
źnie.

Niechże więc PP. cieszy się Wafza
wspaniała Dufza, że w swym Królu, w
Jego miłosierdziu i chwale pokładacie
nadzieję, ani zawstydzonemi, ani omylo-
nemi nie będziecie nigdy. *Latetur ani-
ma Vestra in misericordia ejus, & non con-
fundemini in laude ipsius.* (u)

Dopeł-

(u) *Ecclesi. 5t.*

Dopełniajcie chwalebnie Dzieła swe-
go dla zaszczytu Króla, i dla uszczęśli-
wienia Ojczyzny, a godną załug swo-
ich odbierzecie nadgodę. *Operamini opus*
Vestrum, & dabit mercedem vestram in tem-
pore suo. (w)

Podnieśmyż już Serca nasze w go-
rącym duchu do Króla Królów, prosimy
uślisznie, aby w nich utworzył szacunek
i miłość ku Monarsze, jedność i zgodę
wzajemną. Prośmy aby między nami
przywrócił pokój dawny. *Orate Deum,*
ut det nobis jucunditatem cordis, & fieri
pacem in diebus nostris per dies sempiter-
nos. (x)

Złożmy nakoniec Serc nieprzenie-
wierzonych winną Nayiaśnieyszemu Pa-
nu w osobliwszym życzeniu daninę,
życzmy Mu Mędrca Pańskiego słowy.
Longitudo dierum in Dexterā Ejus, & in si-
nistrā Ejus divitiæ & gloria. (yz)

AMEN.

(w) *Ibidem.* (x) *Ibidem.* (yz) *Prov: 3*

LIBRARY
JACELLONICAE

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022253

Handwritten text (mirrored bleed-through from the reverse side):
w. w. 12 chm
w. w. 12 chm
w. w. 12 chm

